

297 Zápor může být zesílen. V běžném hovoru se tak děje nejčastěji pomocí **absolument** nebo **du tout**:

Jeanne ne fait absolument rien.

– Vous êtes jaloux de lui?

– Absolument pas! (Pas du tout!)

Jana nedělá vůbec nic.

– Vy na něho žárlíte?

– Vůbec ne! Naprosto ne!

298 UKÁZKY FRAZELOGIE OBSAHUJÍCÍ ZÁPOR

Jamais de la vie (de ma vie), je ne l'aurais cru capable d'une chose pareille!

Nous n'avons plus que 50 francs.

Nous n'avons pas plus de 50 francs.

Sa faute n'en est que plus grave.

Je n'en ai aucune idée.

Nikdy v životě bych byl nevěřil, že je něčeho takového schopen!

Máme už jen 50 franků.

Nemáme víc než 50 franků.

Jeho vina je tím závažnější.

Nemám o tom nejmenší potuchy.

299 ODCHYLKY OD SPISOVNÉ NORMY V OBLASTI ZÁPORU

Kdysi k vyjádření záporu stačila ve francouzštině pouhá záporka **ne**. Z té doby pocházejí dnešní druhy užití jediné záporky **ne**. (Viz 301) Postupně se zápor zesiloval pomocí slůvek označujících něco nepatrného; **goutte kapka**, **jamais vůbec kdy**, **mot slůvko**, **pas krok**, **personne osoba**, **point puntík**, **rien věc(ička)** aj., např.: **Il n'y voit goutte. Vůbec nic nevidí. Je ne le ferai jamais. To nikdy neudělám. Michel n'a soufflé mot. Michal ani nehlesl. Je ne marche pas. Nejdu (ani krok). On ne voit personne. Není vidět živou duši. Nous ne savons point. Vůbec nevíme. Cette robe ne lui va guère. Tyhle šaty jí moc nesluší. Il n'a rien dit. Nic neřekl.**

Stálým užíváním v záporných větách nabyla tato původně kladná slova významu záporného. Některá z nich si však dále podržela i svůj význam kladný (**la goutte kapka**, **le pas krok**, **la personne osoba**, **plus více**, **le point bod**); jiná jen v určitých spojeních (srov.: **ce n'est pas rien to není jen tak maličkost**) nebo v určitých situacích týkajících se jejich užití ve významu kladném, např. **A-t-on jamais vu cela? Kdo to kdy viděl?** (viz 302).

Slova **pas** a **point** postupně ztrácela odstín zdůraznění a stala se běžnými záporkami.

Dnešní hovorová francouzština dovedla historický vývoj do opačné krajnosti: původní **ne** se neklade vůbec, takže jediným znakem záporu se staly výrazy **pas**, **jamais**, **personne**, **plus**, **rien**:

J'ai jamais vu chose pareille.

C'est pas grave.

(Il) y a plus de pain. [japlüdpě]

On voit rien.

Je sais pas, moi.

Něco takového jsem v životě neviděl.

To nic není. (Nic se nestalo.)

Chleba už není.

Není nic vidět.

Já nevím.

Někdy jde tento vývoj na úkor jasnosti významu:

J'ai plus d'argent.

a) *Mám víc peněz.* (Spisovně)

b) *Už nemám peníze.* (Lidově)

Il y a plus de pain.

a) *Je více chleba.* (Spisovně)

b) *Chleba už není.* (Lidově)

V mluvené řeči je rozdíl ve výslovnosti: [plü] – zápor, [plüs] – více. Tuto tendenci redukovat zápor musíme znát, abychom rozuměli mluvenému i psanému projevu, kde se v různém přepise objevuje stále častěji. Sami však raději užíváme spisovné formy jazyka.

300 STAVBA ZÁPORNÉ A OMEZOVACÍ VĚTY

Podmět	První záporka	Předmětné zájmeno nebo zájmenné příslovce	Časované sloveso významové nebo pomocné	Další záporky; upřesnění či zesílení záporu	Mimulé přičestí slovesa významového	Upřesnění nebo zesílení záporu
Je	ne	ies	vois	pas		du tout.
Je	ne	les	ai	pas du tout	vus.	
Paul	ne		fait	jamais rien.		
Nous	n'	y	allons	plus		beaucoup.